

آمار و اطلاعات دقیق، به عنوان یکی از مهم‌ترین ابزارهای برنامه‌ریزی آینده، ارزیابی عملکرد گذشته و پشتیبان اصلی در فرایند تصمیم‌گیری و مدیریت، جایگاهی راهبردی و بی‌بدیل دارد. نقش اطلاعات آماری در ادبیات برنامه‌ریزی و فرایند تدوین سیاست‌ها و برنامه‌ها به حدی حائز اهمیت است که کلیه امور، از مرحله سیاستگذاری و تعیین اهداف کلان گرفته تا هدایت امور اجرایی و نهایتاً ارزیابی میزان تحقق یا عدم تحقق آن اهداف، متکی بر وجود یک نظام کارآمد، منسجم و اثربخش تولید و انتشار داده‌های آماری است. چنین نظامی، به مثابه ابزاری قدرتمند در خدمت سیاستگذاری مبتنی بر شواهد و تصمیم‌گیری داده‌محور، یکی از الزامات بنیادین و غیرقابل جایگزین در امر برنامه‌ریزی به شمار می‌آید.

داده‌ها و آمارهای صحیح و معتبر، به دلیل آنکه تصویری روشن، دقیق و نظام‌مند از وضعیت گذشته، شرایط حال و روندهای آینده ترسیم می‌کنند، همواره زیربنای هر حرکت علمی، آگاهانه و هدفمند در مسیر توسعه پایدار بوده‌اند. بدیهی است بهره‌گیری صحیح از این سرمایه ارزشمند، علاوه بر کاهش هزینه‌های اجرایی و افزایش بهره‌وری منابع، نقش تعیین‌کننده‌ای در شناسایی فرصت‌ها، به‌کارگیری بهینه ظرفیت‌های ملی، اجتناب از تصمیم‌گیری‌های خطا و تسهیل فرایند توسعه همه‌جانبه کشور ایفا می‌کند.

در جمهوری اسلامی ایران نیز، اهمیت و جایگاه آمار به‌عنوان مبنای سیاستگذاری و برنامه‌ریزی کلان، سال‌هاست که مورد توجه جدی سیاستگذاران و مدیران ارشد قرار گرفته است. در همین راستا، اول آبان‌ماه هر سال به نام «روز آمار و برنامه‌ریزی» در تقویم رسمی کشور ثبت گردیده است تا یادآور نقش ممتاز آمار در توسعه ملی و همچنین فرصتی برای ترویج فرهنگ آماری در جامعه باشد.

مرکز آمار ایران، به‌عنوان مرجع رسمی تولید و انتشار آمارهای ملی، طی دهه‌های گذشته رسالت اصلی خود را نه‌تنها در تولید آمارهای معتبر، بلکه در ارتقای سواد و فرهنگ آماری جامعه، نهادینه‌سازی رویکرد استفاده از داده‌های رسمی در تصمیم‌گیری‌ها و همگام‌سازی نظام آماری کشور با استانداردهای بین‌المللی تعریف نموده است. این مأموریت به‌ویژه در سال‌های اخیر و با تغییر رویکرد از سرشماری‌های سنتی به روش‌های نوین مبتنی بر داده‌های ثبتي مبنای اهمیت و ضرورت بیشتری یافته است.

اکنون، همزمانی اول آبان‌ماه، روز آمار و برنامه‌ریزی، با شصتمین سالگرد تأسیس مرکز آمار ایران، فرصتی مغتنم برای بازنگری در دستاوردهای شش دهه فعالیت نظام آماری کشور و نیز معرفی اصول بنیادین آمارهای رسمی به شهروندان عزیز و ارتقای فرهنگ داده‌محوری در جامعه فراهم ساخته است. بدیهی است تحقق این هدف خطیر، مستلزم همراهی و مشارکت فعال عموم مردم، دستگاه‌های اجرایی، دانشگاه‌ها، مراکز علمی و پژوهشی و همچنین رسانه‌های جمعی خواهد بود.

محمدرضا وحیدی - رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان کرمان